Ümumiməlumat	**Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı**	VET 391 Yoluxmayan daxili xəstəliklər (körpə heyvanların xəstəlikləri ilə), 4 AKTS	
	Departament	Həyat Elmləri	
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr	
	Tədris semestri	2023/24-cü tədris ilinin yaz semestri	
	Fənni tədris edən müəllim	Məmmədov Rafail Əhməd oğlu	
	E-mail:	rafail.mammadov@khazar.org	
	Telefon:	Ev : 465 58 42, mobil: 070 640 44 00	
	Mühazirə otağı/Cədvəl	Elşən Mehdiyev küç. (Bakıxanov kampusu)	
	Məsləhət saatları		
Prerekvizitlər	Yoxdur		
Tədris dili	Azərbaycan		
Fənnin növü	Məcburi		
Əsas (dərsliklər) və əlavə ədəbiyyat	1. Baytarlıq təbabəti (sorğu kitabı) Bakı 2006 2. F.N. Nəsibov "Heyvanların daxili xəstəliklərinin kliniki diaqnostikası" dərslik Bakı -2009 3. T.B.İsgəndərov, F.N. Nəsibov "Xırda heyvanların xəstəlikləri" Bakı -2009 4. N. İ. Dilbazi "Körpə kənd təsərrüfatı heyvanlarının yoluxmayan xəstəlikləri" Bakı 5. Q.Q. Şerbakov , A. B Korobov , B. M. Anoxin " Heyvanların daxili xəstəlikləri . Profilaktika və terapiya" (rus dilində), dərslik ,Sank- Peterburq, Lan - 2021 6. F. P Petryankin , O. Y . Petrova " Körpə heyvanların xəstəlikləri" (rus dilində), dərs vəsaiti, Sank- Peterburq, Lan - 2021 7. İnternet resursları		
Kursun təsviri	Heyvanlarn yoluxmayan daxili xəstəlikləri kursu tələbələrə yoluxmayan daxili xəstəliklərin ümümi profilaktikası və terapiyası, heyvanların dispanserizasiyası, ayrı-ayrı orqanlar sistemlərinin xüsusi patologiyası, terapiyası və profilaktikası, heyvanlarda maddələr mübadiləsi pozğunluqları və müxtəlif mənşəli zəhərlənmələr, körpə heyvan-ların yoluxmayan daxili xəstəlikləri, müalicə zamanı tətbiq olunan terapevtik texnika, həmçinin fitoterapiya, fizioterapiya vasitələri və metodları haqqında zəruri biliklər verir.		
Kursun məqsədi	Bu fənnin öyrənilməsinin məqsədi tələbələrdə heyvanların yoluxmayan daxili xəstəliklərinin əmələgəlmə səbəbləri, patogenezi, klinik simptomları, diaqnostikası, müalicəsi və profilaktikası üzrə nəzəri və praktik bilikləri aşılamaqdan ibarətdir.		
Tədris (öyrənmə) nəticələri	**Heyvanlarn yoluxmayan daxili xəstəlikləri kursunun öyrənilməsi nəticəsində tələbə aşağıdakıları bilməlidir:** - yoluxmayan daxili xəstəliklərin etiologiyasını və təsnifatını, - xəstəliklərin patogenezini və simptomlarını, qanın və diğər bioloji mayelərin normada və patologiya zamanı tərkib göstəricilərini; - yoluxmayan daxili xəstəliklərə qarşı tətbiq olunan effektiv profilaktik və müalicəvi vasitələri; - zəruri diaqnostik və terapevtik tədbirləri; - xəstə heyvanlara qoyulmuş diaqnoza uyğun olaraq adekvat müalicə kürsunun təyin olunmasını; - xəstə heyvalarla davranma zamanı şəxsi qiqiyena və texniki təhlükəsizlik qaydalarını. Bu kursu bitirmiş tələbə heyvanlarda dispanserizasiyanın keçirilməsini,zəruri diaqnostik və terapevtik tədbirlərin vaxtında aparılmasını , terapevtik, diaqnostik və fizioterapevtik texnikadan səmərəli istifadəni , xəstə heyvalarla davranma zamanı şəxsi qiqiyena və təhlükəsizlik qaydalarına əməl etməyi bacarmalıdır.		
Tədris metodları	**Mühazirə**	**x**	
	Seminar	**x**	
	Qrup müzakirəsi	**x**	
Qiymətləndirmə	**Komponentləri**	**Tarix/son müddət**	**Faiz (%)**
	Aralıq imtahanı		**30**
	Fəallıq		**5**
	Davamiyyət		**5**

<table>
<tr><td rowspan="4"></td><td>Tapşırıq və testlər (quiz1,2)</td><td></td><td>10</td></tr>
<tr><td>Kurs işi (Layihə1,2,3)</td><td></td><td>10</td></tr>
<tr><td>Final imtahanı</td><td></td><td>40</td></tr>
<tr><td>Yekun</td><td></td><td>100</td></tr>
<tr><td>Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)</td><td colspan="3">Davamiyyət
Dərslərə davamlı gəlmək çox vacibdir. Mühazirələr və dərslərdə iştirak sizin bilik və bacarıqlarınızı genişləndirir. Buraxılmış dərslərə görə və yerinə yetirmədiyiniz tapşırıqlar üçün siz məsuliyyət daşıyırsınız.
Sinif qaydaları və ya ümumi qaydalar:
- Hər dəfə sinfə vaxtında gəlmək;
- Müəllimdən 5 dəqiqə sonra sinfə gələnlərə qaib yazılır;
- Bütün tapşırıqları vaxtında təhvil vermək;
- Tapşırıqlarda plagiarizmdən istifadə etmək yolverilmızdir;
- Dərs kitablarından mütləq istifadə etmək! Əlavə mənbələr: internet materialları və əlavə kitablardan istifadə qiymətləndirilir;
- Qrup yoldaşlarınıza və müzakirələr zamanı onların fikirlərinə hörmətlə yanaşmaq;
- Sinifdə mobil telefondan istifadə etmək olmaz;
- Müəllimin sinifdə verdiyi tapşırıq və göstərişlər bütün tələbələr tərəfindən yerinə yetirilməlidir;
- Qrup işlərində bütün tələbələrin aktiv iştirakı vacibdir;
- Hər bir tələbəyə semestr ərzində könüllü olaraq dərsin müəyyən hissəsində müəllim kimi özünü sınamağa icazə verilir;
- Müəllimlə email vasitəsilə, yaxud iş saatlarında ofisdə (1-5-ci günlər səhər saat 9-dan axşam saat 6-ya qədər, 13:00-14:00 nahar vaxtı çıxılmaqla) əlaqə saxlamaq (axşam saat 9-dan sonra və bazar günlərində yazılan emaillara cavab verilmir);
- Müəllimə Whatsapp mesajları və SMS-lər yazmamaq.
Kursa verilən tələblər:
1. Dərs kitablarını və əlavə materialları oxumaq;
2. Sinifdəki bütün müzakirələrdə, diskussiyalarda və digər intellektual fəaliyyətlərdə aktiv olmaq;
3. Tapşırıqları tələb olunan vaxtda və formatda tərtib etmək;
4. Xəstəlik və fövqəladə hallardan başqa bütün dərslərdə iştirak etmək.
Bü kurs üçün bir aralıq və bir final imtahanı nəzərdə tutulmuşdur. Bütün imtahan sualları sylabusda yazılan mövzulara əsasən tərtib olunacaqdır.
Hər bir modulun sonunda tələbələrə bu modul daxilində keçirilən mövzularla bağlı quiz (test) keçiriləcək və hər biri 5 bal olmaq şərtilə ümumi 10 bal veriləcəkdir.
Tələbələrin bütün dərslərdə iştirakı vacibdir. Tələbələr müəyyən səbəblərdən dərslərin buraxılması (xəstəlik, ailə vəziyyəti və s.) haqqında məlumatı fakültə dekanlığına təqdim etməlidirlər. 25%-dən artıq dərs buraxan tələbələr imtahana buraxılmır.
Dərsə gecikən tələbəyə qayib yazılır. Buna baxmayaraq tələbə dərs saatına buraxıla bilər.
Dərsi pozmaq, dərsdən icazə istəmək, qrup işlərinin hazırlanması xaricində cib telefonundan istifadə etmək kimi davranışlar arzu olunmazdır.
Tələbələrin hazırladıqları təqdimatlarda mənbələrin göstərilməsi vacib şərtdir.
Tələbənin imtahanda iştirakı və ya imtahana buraxılması ilə bağlı məsələlər fakültə rəhbərliyi tərəfindən həll olunur. Aralıq və yekun imtahanı mövzuları tələbələrə imtahandan öncə verilir. Aralıq imtahanının sualları yekun imtahanında təkrarlanmır.
Aralıq və yekun imtahanları vaxtı tələbə tərəfindən imtahanın gedişini pozmaq və köçürmələr qadağandır. Bu qaydaya riayət etməyən tələbələrin imtahan işi ləğv olunur və tələbə 0 (sıfır) balla qiymətləndirilir.
Universitet qaydalarına müvafiq olaraq kursu bitirmək üçün ümumi müvəffəqiyyət faizi 60% və yuxarı hesab edilir. Kəsri olan tələbə bu fənni növbəti semestr və ya növbəti il götürə bilər.
Dərs zamanı dərs prosesini və etik qaydaları pozmaq qadağandır. Həmçinin tələbələr arasında icazəsiz müzakirələr və mobil telefondan istifadə qadağandır.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Mövzular üzrə saatları bölgüsü və təqvim-tematik plan</td></tr>
</table>

Həftə	Tarix	Mövzular və tədris sualları	Saat	Əsas (dərsliklər) və

				əlavə ədəbiyyat
I	13.02.24	**Mövzu 1:** Sidik yolları xəstəliklərinin diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası.Pielit və pielonefrit.Sidikdaşı xəstəliyi. Urosistit. Sidik kisəsinin iflici, parezi və spazması.	2	Ədəbiyyat – 1,2,3,4,6
II	20.02.24	**Mövzu 2:** Qan xəstəliklərinin diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası. Anemiyanın patoloji mahiyyəti və təsnifatı. Posthemorragik anemiya. Hemolitik anemiya Hipoplastik və aplastik anemiya.	4	Ədəbiyyat - 1,2,3,4,6
III	27.02.24	**Mövzu 3**:İmmun sistemi xəstəliklərinin diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası. İmmun defisitləri. Autoimmun xəstəliklər. Allergik xəstəliklər.	2	Ədəbiyyat - 1,2,3,4,6
IV	05.03.24	**Mövzu 4:** Sress sindromunun diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası. Stress və stress faktorların xüsusiyyətləri. Stressin mərhələləri. Texnoloji sressin növləri. Stress zamanı farmokoloji vasitələrin istifadəsi.	2	Ədəbiyyat - 1,2,3,4,6
V	12.03.24	**Mövzu 5:** Sinir sistemi xəstəliklərinin diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası. Baş beyinin hiperemiyası. Baş beyinin anemiyası. Hipertermiya. Günvürma. Sinir sisteminin iltihabi xəstəlikləri.	4	Ədəbiyyat - 1,2,3,4,6
VI	26.03.24	**Mövzu 6:** Yemlərlə zəhərlənmələrin diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası. Zəhərlənmələrin səbəbləri, növləri və gedişatı.	2	Ədəbiyyat - 1,2,3,4,6
		QUİZ 1	1	
VII	02.04.24	**Mövzu 7:** Kimvəyi maddələrlə zəhərlənmələrin diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası.	2	Ədəbiyyat - 1,2,3,4,6
		Aralıq imtahanı		
VIII	09.04.24	**Mövzu 8:** Heyvanlarda maddələr mübadiləsi pozğunluqlarının diaqnostikası, müalicəsi və profilaktikası.	4	Ədəbiyyat - 1,2,3,4,6
IX	16.04.24	**Mövzu 9:** Heyvanlarda mikroelementozların və hipovitaminozların diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası.	2	Ədəbiyyat -1,2,3,4,6
X	23.04.24	**Mövzu 10:** Körpə heyvanlarda dispepsiya və qastroenterit xəstəliklərinin diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası.	4	Ədəbiyyat - 1,5,6,7
XI	30.04.24	**Mövzu 11:** Körpə heyvanlarda bronxopnevmoniyanın diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası.	2	Ədəbiyyat - 1,5,6,7
XII	07.05.24	**Mövzu 12:** Xəstə heyvanların müayinəsi və müalicəsi zamanı texniki təhlükəsizlik və şəxsi gigiyena qaydaları. Xəstə heyvanların təsbit olunması üsülları.	4	Ədəbiyyat - 1,2,3,4,6

XIII	14.05.24	**Mövzu 13:** Xəstə heyvanlara müalicə məqsədi ilə dərman preparatlarının daxilə verilməsi və onların parenteral yolla (dərialtı, əzələdaxili, venadaxili peritondaxili, traxeya-daxili) yeridilməsi qaydaları.	2	Ədəbiyyat - 1,2,4,6
XIV	21.05.24	**Mövzu 14:** Fizioterapiya və fizioprofilaktika. Foto-terapiya. Elektroterapiya. Hidroterafiya. Ültrasəslə müalicə.	4	Ədəbiyyat – 1,2,3,4,6
XV	29.05.24	**Mövzu 15:** Yoluxmayan daxili xəstəliklərin müalicəsində dərman bitkilərinin istifadəsi (Baytarliq fitoterapiyası).	2	Ədəbiyyat – 2,6,8
		QUİZ 2	2	
		Final imtahanı	**45**	

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
XƏZƏR UNİVERSİTETİ

TƏBİƏT ELMLƏRİ VƏ MÜHƏNDİSLİK FAKÜLTƏSİ
HƏYAT ELMLƏRİ DEPARTAMENTİ

YOLUXMAYAN DAXİLİ XƏSTƏLİKLƏR (KÖRPƏ HEYVANLARIN XƏSTƏLİKLƏRİ İLƏ) -2

SİLLABUS

Tədris ili və semestri

2023/2024 Yaz

Razılaşdırılmışdır **Təsdiq edirəm**

Departament müdiri:
b.ü.f.d. C.M. Eldarova